

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ (Sisällysluettelon numerointi vastaa sisältöasioiden osalta määräyksen numerointia)

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT (4.1.1)	2
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET (4.1.2).....	3
3 RISKINHALLINTA (4.1.3)	3
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN (3)	4
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET (4.2)	5
4.2.1 Palvelutarpeen arviointi.....	5
4.2.1 Hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelma.....	5
4.2.1 Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30.5 §)	6
4.2.2 Asiakkaan kohtelu	6
4.2.3 Asiakkaan osallisuus.....	8
4.2.4 Asiakkaan oikeusturva	8
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA (4.3)	9
4.3.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta	9
4.3.2 Ravitsemus.....	10
4.3.3 Hygieniäkäytännöt.....	10
4.3.4 Terveysten- ja sairaanhoito	10
4.3.5 Lääkehoito	11
4.3.6 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa	11
7 ASIAKASTURVALLISUUS (4.4).....	12
4.4.1 Henkilöstö.....	12
4.4.2 Toimitilat	14
4.4.3 Teknologiset ratkaisut	14
4.4.4 Terveystuollon laitteet ja tarvikkeet	15
8 ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY (4.5)	15
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	16
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA (5)	16

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT (4.1.1)

Palveluntuottaja	
Yksityinen palveluntuottaja Nimi: MED GROUP OY /! Avustaja- ja kotipalvelut ONNI	Kunnan nimi: Pohjois-Karjala, Joensuu Kuntayhtymän nimi: Siun sote - Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä
Palveluntuottajan Y-tunnus: 2080120-0	Sote -alueen nimi: Siun Sote
Toimintayksikön nimi ! Avustaja- ja kotipalvelut ONNI Joensuu	
Toimintayksikön sijaintikunta yhteystietoihin SiunSote: Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä, Tikkamäentie16, M-talo, 4.kerros, 80210 Joensuu	
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä Kotiin tuotettavat palvelut: vammaiset, kehitysvammaiset, pitkäaikaissairaat, lapsiperheet, ikäihmiset sekä asiakas kodeissa tapahtuva jalkahoitopalvelu	
Toimintayksikön katuosoite Helinintie 6	
Postinumero 80130	Postitoimipaikka Joensuu
Toimintayksikön vastaava esimies Niina Palviainen, ammatillinen kotihoito ja lapsiperheet	Puhelin +35840 1361687
Sähköposti niina.palviainen@onnion.fi	
Toimintalupatiedot (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajakohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt)	
Palvelu, johon lupa on myönnetty	
Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Kunnan päätös ilmoituksen vastaanottamisesta	Aluehallintoviraston rekisteröintipäätöksen ajankohta 17.12.2013
Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat	
! Avustaja- ja kotipalvelut ONNI Joensuu ei käytä alihankintaa	

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET (4.1.2)

Yksikön toiminta-ajatus

ONNI kotihoito on: kotiin tuotettavat palvelut tukevat vammaisten, kehitysvammaisten, pitkäaikaissairaiden, lapsiperheiden sekä ikäihmisten itsenäistä elämää kotona ja kodin ulkopuolella. Toimintamme tarkoituksena on mahdollistaa asiakkaiden kotona-asuminen vammasta tai sairaudesta huolimatta. Tavoitteena on myös mahdollistaa asiakkaiden osallistuminen yhteiskunnan toimintaan, sosiaalisten yhteyksien ylläpitoon, harrastamiseen vamman tai sairauden aiheuttamasta rajoitteista riippumatta. Kunnioitamme asiakkaiden oikeutta itsenäiseen elämään. Palvelumme mahdollistavat kuntaa toteuttamaan sosiaalihuolto-, vanhus- ja vammaispalvelulakien mukaista palveluiden tuottamisen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Yksikön arvot ja toimintaperiaatteet

ONNI kotihoidossa kotiin tuotettavien palveluiden arvot ovat **luotettavuus, ystävällisyys ja joustavuus**. Luottamusta rakennetaan joka päivä omalla toiminnalla varmistamalla, että asiakas saa tarvitsemansa avun oikea-aikaisesti tarpeidensa mukaisesti. Luottamus synnyttää koko yrityksen toimintakulttuuriin turvallisen ympäristön toteuttaa palveluita, joka näkyy asiakkaillemme sujuvampana arkena ja parempana palveluna.

Ystävällisyys näkyy kaikessa toiminnassamme, se näkyy niin asiakkaalle mielekkäänä käyntikokemuksena, kuin yhteistyössä yrityksen sisällä. Joustavuus työskentelyssämme auttaa asiakasta toteuttamaan juuri hänen itsensä laista elämää muun muassa mahdollisuutena muokata käyntiaikoja muuttuneiden tarpeiden mukaisiksi. Joustava palvelumme on yhteistyökumppaneillemme tukena heidän toteuttaessa laadukkaita ja oikea-aikaisia palveluita kuntalaisilleen.

Toimintaamme kuvaa kolme sanaa: sujuva- yksilöllinen- vaikuttava. Sujuvuus perustuu huolellisesti suunniteltuihin ja laadukkaisiin hoivaprosesseihin. Yksilöllisyys on asiakkaan yksilöllisten tarpeiden huomioimista hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Vaikuttavuus syntyy parhaiden menetelmien käyttämisellä ja todentuu tutkimustulosten systemaattisella mittaamisella.

Toimintaperiaatteinamme on myös asiakaslähtöisyys sekä asiakasturvallisuus, jotka luovat pohjan kaikelle toiminnallemme.

3 RISKINHALLINTA (4.1.3)

Luettelo riskinhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista

Riskien arviointi on lakisääteistä, jokapäiväistä toimintaa ja jatkuva prosessi. Riskien arvioinnissa käsitellään mm. työympäristöä, tapaturman vaaroja, kemiallisia ja biologisia vaaratekijöitä, henkistä kuormittumista, fyysistä kuormittumista ja paloturvallisuutta. Riskien suuruuden arviointi muodostuu haitallisten tapahtumien todennäköisyydestä ja aiheutuneiden seurausten vakavuudesta.

Riskein arviointi tehdään palvelunsaaja- ja työkohdekohtaisesti kartoituskäynnin yhteydessä ja se päivitetään tarvittaessa tai vähintään vuoden välein. Riskien arviointi on osa työsuojelun toimintaohjelmaa. Työterveyshuollon kanssa tehdään yhteistyönä yksikkökohtainen työsuojelun toimintaohjelma.

- Työntekijän perehdytys työhön ja työtehtäviin
- Työntekijäedustajien kanssa tehty yhteistyönä työn fyysisten ja psyykkisten riskitekijöiden arviointi.
- Työsuojelullisten ja työturvallisuusohjeistusten ylläpito ja noudattaminen alueellisten esimiesten ja työsuojeluorganisaation toimesta.

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimien toteuttaminen. Palveluntuottajan vastuulla on, että riskien hallinta kohdistetaan kaikille omavalvonnan osa-alueille.

Riskien tunnistaminen

Riskinhallinnan prosessissa sovitaan toimintatavoista, joilla riskit ja kriittiset työvaiheet tunnistetaan.

Miten henkilökunta tuo esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit?

Riskien havainnointi kuuluu arkeen. ONNI kotihoidon jokaisella työntekijällä on ilmoitusvelvollisuus. Sosiaalialan ammattilaisella on ilmoitusvelvollisuus hoidossa ilmenneistä tai asiakasta koskevista epäkohdista. Tiimiesihenkilöt ovat tiiviissä vuorovaikutuksessa työntekijöidensä kanssa. Havaittuja riskejä tai laatupoikkeamia saadaan esille mm. puhelimitse, sähköpostilla ja tapaamisissa. Laatupoikkeamista tehdään sähköinen laatupoikkeamaraportti Falcony- järjestelmään. Poikkeamaraportti käydään säännöllisesti läpi henkilöstöpalaverissa ja yhteistyötahojen (asiakas, omainen, tilaaja) kanssa. Työnantajalla on velvollisuus tiedottaa henkilökunnalle ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitus tehdään ensin toiminnasta vastaavalle henkilölle ja hänen tulee tehdä ilmoitus asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranomaiselle <https://www.siunsote.fi/tyytyymattomyys-palveluun-tai-hoitoon>

Riskien käsitteleminen

Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden kirjaaminen, analysointi ja raportointi. Vastuu riskinhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehitystyössä on palvelun tuottajalla, mutta työntekijöiden vastuulla on tiedon saattaminen johdon käyttöön. Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisen kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.

Miten yksikössä käsitellään haittatapahtumat ja läheltä piti -tilanteet ja miten ne dokumentoidaan?

Kaikista riski- ja poikkeamatilanteista tehdään ilmoitus. Ilmoitus tehdään jokaisesta kotihoito- ja tukipalveluun liittyvästä tapahtumasta, joka aiheutti tai joka olisi voinut aiheuttaa haittaa palvelun saajalle, työntekijälle tai asiakkaalle. Riskitilanteen ja poikkeaman syyt ja taustat selvitetään asianosaisten kanssa ja poikkeustilanteet kirjataan laatupoikkeamaraporttiin. Raportti toimitetaan käsiteltäväksi laatujärjestelmässä kuvatun käytännön mukaisesti. Vakavat riski- ja poikkeamatilanteet johtavat välittömiin korjaustoimenpiteisiin.

Korjaavat toimenpiteet

Laatupoikkeamien, epäkohtien, läheltä piti -tilanteiden ja haittatapahtumien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen jatkossa. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa tilanteiden syiden selvittäminen ja tätä kautta menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Myös korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset ja -ilmoitukset.

Miten yksikössänne reagoidaan esille tulleisiin epäkohtiin, laatupoikkeamiin, läheltä piti -tilanteisiin ja haittatapahtumiin?

Epäkohtiin ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi epäkohdan tullessa ilmi. Tapahtumat käydään läpi asianosaisten, yksikön esihenkilön ja tarvittaessa liiketoimintajohdon kanssa. Tarvittaessa tehdään korjaavia ja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, näitä on esimerkiksi ohjeistusten ja toimintatapojen muuttaminen sekä lisäperehdytyksen tai koulutuksen järjestäminen.

Muutoksista tiedottaminen

Miten muutoksista työskentelyssä (myös todetuista tai toteutuneista riskeistä ja niiden korjaamisesta) tiedotetaan henkilökunnalle ja muille yhteistyötahoille?

Riski- ja poikkeamatilanteet viestitään yhteistyötahoille säännöllisesti pidettävissä yhteistyöpalaverissa, akuutit tilanteet viestitään tuoreeltaan yhteistyökumppaneille. Tiimiesihenkilöt vastaavat tiedottamisesta oman alueensa osalta, osin tiedottamisissa voi olla mukana myös palvelupäällikkö. Mikäli asia edellyttää koko konsernin viestintää, tiedotuksesta vastaa liiketoimintajohto yhdessä markkinointi- ja viestintäjohtajan kanssa.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN (3)

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikön johdon ja henkilökunnan yhteistyönä. Omavalvonnan eri osaluilla voi olla myös omat vastuhenkilöt.

<p>Ketkä ovat osallistuneet omavalvonnan suunnitteluun? Palvelupäällikkö Riikka Tahvanainen, Tiimiesihenkilö Niina Palviainen</p>
<p>Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaavan henkilön yhteystiedot: palvelupäällikkö Riikka Tahvanainen, riikka.tahvanainen@onnion.fi, +358417313440 Tiimiesihenkilö, Niina Palviainen, niina.palviainen@onnion.fi +358401361687</p>
<p>Omavalvontasuunnitelman seuranta (määräyksen kohta 5) Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuden liittyviä muutoksia.</p>
<p>Miten yksikössä huolehditaan omavalvontasuunnitelman päivittämisestä? Omavalvontasuunnitelman ylläpitäminen ja päivittäminen ovat osa laatujärjestelmän mukaista toimintaa. Omavalvontasuunnitelmassa kirjattujen asioiden toteutumista arvioidaan vuosittain tehtävillä tyytyväisyyskyselyillä. Korjaavat toimenpiteet suunnitellaan yksikön esimiehen ja henkilöstön kanssa yhteistyössä.</p> <p>Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuden liittyviä muutoksia. Omavalvontasuunnitelman tarkistus tapahtuu vuosittain. Omavalvontasuunnitelma hyväksytään laatujärjestelmän mukaisesti ja se liitetään osaksi laatuksikirjaa.</p>
<p>Omavalvontasuunnitelman julkisuus Ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelman pitää olla julkisesti nähtävänä yksikössä siten, että asiakkaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.</p>
<p>Missä yksikön omavalvontasuunnitelma on nähtävillä? Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on nähtävillä jokaisessa toimintayksikössä niin, että asiakkaat, palvelun saajat sekä heidän omaisensa sekä työntekijät voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen. Jos yksiköllä ei ole fyysistä toimistoa, on ajantasainen suunnitelma nähtävillä alueen esimiehellä sähköisessä muodossa.</p> <p>Tämä omavalvontasuunnitelma on esillä yksikön toimipisteessä, osoitteessa: ! Avusta- ja kotipalvelu, Helinintie 6, 80130 Joensuu, sekä henkilöstön hoitorepuissa.</p>

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET (4.2)

<p>4.2.1 Palvelutarpeen arviointi</p>
<p>Miten asiakkaan palvelun tarve arvioidaan – mitä mittareita arvioinnissa käytetään? Asiakkaan palvelutarpeen määrittelee palvelun tilaava viranomainen, esimerkiksi sosiaalityöntekijä. Palvelutarvetta arvioitaessa otetaan huomioon viranhaltijan laatimat palvelutuotannon kriteerit. Palveluntuottaja on tarvittaessa yhteydessä viranhaltijaan, mikäli asiakkaan voimissa tapahtuu palvelutarpeeseen liittyviä muutoksia. Arvioinnissa voidaan käyttää erilaisia toimintakyvyn mittareita, esim. RAI-arviointia. Ostopalveluasiakkaiden kohdalla tilaajan edustaja tekee päätökset palvelujen piiriin ottamisesta sekä arvion tarvittavan avun määrästä ja sisällöstä. Asiakkaan palvelun tarvetta arvioidaan palvelutuotannon edetessä yhteistyössä tilaajan edustajan ja asiakkaan kanssa.</p> <p>ONNI kotihoidon osalta palvelutarpeiden arviointi alkaa palvelun saajan luokse tehtävällä kartoituskäynnillä. Palvelun saajan ja hänen omaisensa kanssa keskustellaan palvelun saajan toiveista palvelun suhteen sekä hänen tavoistaan ja tottumuksistaan. palvelunsaaja saa tietoa ja opastusta kotiin tuotettavista palveluista ja hänelle annetaan ONNI kotihoidon kirjalliset asiakasohjeet.</p>
<p>Miten asiakas ja/tai hänen omaistensa ja läheisensä otetaan mukaan palvelutarpeen arviointiin? Palvelunsaajan ja hänen omaistensa kanssa keskustellaan palvelujen saajan toiveista palvelun suhteen sekä hänen tavoistaan ja tottumuksistaan. Palvelunsaajalta pyydetään kirjallinen suostumus tietojen luovutuksesta/käsittelystä nimeämälleen omaiselle. Palveluntarvetta arvioidaan säännöllisesti asiakkaan ja omaisen kanssa yhteistyössä, ja tarvittaessa ollaan yhteydessä tilaajatahoon.</p>
<p>4.2.1 Hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelma</p>
<p>Miten hoito- ja palvelusuunnitelma laaditaan ja miten sen toteutumista seurataan?</p>

Kunta laatii suuntaa antavan palvelusuunnitelman, suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti tai tarvittaessa palvelutarpeen muuttuessa. ONNI kotiin vietävissä palveluissa on käytössä myös kotihoidon oma palvelusuunnitelma, jota päivitetään myös säännöllisesti palveluiden muuttuessa, vähintään kerran vuodessa yhdessä asiakkaan kanssa. Palvelusuunnitelman toteutumista seurataan jatkuvasti ja päivitetään aina tarpeen mukaan.

Miten varmistetaan, että henkilökunta tuntee hoito- ja palvelusuunnitelman sisällön ja toimii sen mukaisesti?

Työntekijälle kuvataan tarkasti palvelun saajan tilanne ja tarpeet kartoituskäynnin ja palvelusuunnitelman pohjalta. Kartoituslomakkeelta (palvelusuunnitelma) selviää palvelunsaajan vamman tai sairauden laatu, avustus- ja tukipalveluiden tuntimäärät ja ajankohta, minkälaisissa asioissa avustus- ja tukipalveluita tarvitaan ja minkälaisia toiveista palvelun saajalla on palveluiden suhteen. Palvelusuunnitelmissa mainitut asiat käydään läpi työntekijöiden kanssa aina ennen työnaloitusta, perehdyttämisvaiheessa. Palvelusuunnitelman päivittämisen yhteydessä tieto päivitettyistä asioista viedään myös asiakasta hoitaville henkilökunnalle. Kotihoidossa, omahoitajuus ajatuksella asiakkaalle valikoidaan omahoitaja, joka tuntee oman asiakkaansa suunnitelman sekä tarvittaessa päivittää sen myös, yhteistyössä sairaanhoitajan kanssa. Omahoitajuudessa on myös uusien työntekijöiden perehdytysajatus uusille työntekijöille.

4.2.1 Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30.5 §)

Lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle tehdään tarvittaessa erillinen hoito- ja kasvatussuunnitelma, joka täydentää lastensuojelulain 30 §:n mukaista asiakassuunnitelmaa. Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa arvioidaan lapsen laitoksessa tarvitseman hoidon ja huollon sisältöä, ottaen huomioon, mitä asiakassuunnitelmassa on määritelty sijaishuollon tarkoituksesta ja sen tavoitteesta. Hoito- ja kasvatussuunnitelma täydentää asiakassuunnitelmaa ja tukee laitoksessa järjestettävän tosiasiallisen hoidon ja huolenpidon järjestämistä. Hoito- ja kasvatussuunnitelma on annettava tiedoksi lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle sekä lapsen huoltajille.

Miten hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan ja miten sen toteutumista seurataan?

Tämän omavalvontasuunnitelman alaiset palvelut eivät ole lastensuojelulain 30§:ssä lueteltua toimintaa.

4.2.2 Asiakkaan kohtelu

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Miten yksikössä vahvistetaan asiakkaiden itsemääräämisoikeuteen liittyviä asioita kuten yksityisyyttä, vapautta päättää itse omista jokapäiväisistä toimista ja mahdollisuutta yksilölliseen ja omannäköiseen elämään?

Henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tämä itsemääräämisoikeus korostuu entisestään asiakkaan kodissa työskennellessä. Työntekijät toimivat asiakkaan ohjeiden mukaisesti, ja toteuttavat asiakkaat toiveita aina, kun se on mahdollista ja realistisesti toteutettavissa, asiakkaan omia voimavaroja tunnistaen ja hyödyntäen. Henkilökohtaisessa avussa palvelun saaja määrittelee itse avustustehtävien sisällön ja tavan kunnan myöntämän palvelusuunnitelman mukaisissa rajoissa. Palvelunsaaja vaikuttaa työntekijän valintaan. Työntekijällä on vaitiolovelvollisuus.

Asiakkaalla on mahdollisuus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon, asiakkaan kotona tapahtuvassa työssä tämä korostuu entisestään.

Itsemääräämisoikeuden rajoittamisen periaatteet ja käytännöt

Sosiaalihuollon asiakkaan hoito ja huolenpito perustuu ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen, ja palveluja toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta henkilön itsemääräämisoikeutta. Jos rajoitustoimenpiteisiin joudutaan turvautumaan, on niille oltava laissa säädetty peruste ja sosiaalihuollossa itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun asiakkaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä tehdään asianmukaiset kirjalliset päätökset. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Lastensuojeluyksiköille lasten ja nuorten itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta on erityiset säännökset lastensuojelulaissa.

Itsemääräämisoikeutta koskevista periaatteista ja käytännöistä keskustellaan sekä asiakasta hoitavan lääkärin että omaisten ja läheisten kanssa ja ne kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Rajoittamistoimenpiteistä tehdään kirjaukset myös asiakastietoihin.

Mistä rajoittamistoimenpiteisiin liittyvistä periaatteista yksikössä on sovittu?

Kotihoidon palveluissa on kotiin tuotettavia palveluita ja palvelut perustuvat vapaaehtoisuuteen, joten rajoittavia toimenpiteitä ei ole tarve käyttää.

Epäasiallisen kohtelun havaitseminen

Asiakkaat voivat tarvittaessa antaa palautetta palvelusta vastaavalle esimiehelle tai tilaajan viranhaltijalle. Mahdolliset palautteet ja muistutukset käsitellään viipymättä, ja ne selvitetään kaikkien asianosaisten henkilöiden kanssa esimiehen toimesta. Mikäli asia tai palaute koskee esimiehen toimintaa, palaute käsitellään palvelupäällikön tai -johtajan toimesta. Mahdolliseen epäasialliseen kohteluun puututaan välittömästi, ja työnantajalla on tarvittaessa käytössään varoitus- tai irtisanomismenettely, mikäli kyseessä on huomattava työntekijän tekemän virhe.

Mahdolliset haittatapahtumat ja vaaratilanteet käsitellään aina tarvittaessa asiakkaan ja/tai hänen omaistensa kanssa.

Sosiaalihuoltolaki:

henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus sekä toimenpiteet ilmoituksen johdosta

48 §

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajina toimivien henkilöiden on toimittava siten, että asiakkaalle annettavat sosiaalipalvelut toteutetaan laadukkaasti.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun henkilön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Kunnan ja yksityisen palveluntuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on sisällytettävä 47 §:ssä tarkoitettuun omavalvontasuunnitelmaan. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

49 §

Toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Edellä 48 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneen henkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Henkilön on ilmoitettava asiasta salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle, jos epäkohta tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä.

Aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin erikseen säädetään.

Omavalvontasuunnitelmaan kirjataan, miten varmistetaan asiakkaiden asiallinen kohtelu ja miten menettellään, jos epäasiallista kohtelua havaitaan?

Asiakkaat voivat tarvittaessa antaa palautetta palvelusta vastaavalla tiimiesihenkilölle tai tilaajan viranhaltijalle. Mahdolliset palautteet tai muistutukset käsitellään viipymättä ja ne selvitetään kaikkien asianosaisten henkilöiden kanssa esimiehen toimesta. Mikäli asia tai palaute koskee tiimiesihenkilön toimintaa, niin palaute käsitellään palvelupäällikön toimesta. Mahdolliseen epäasialliseen kohteluun puututaan välittömästi, ja työnantajalla on tarvittaessa käytössään varoitus- ja irtisanomismenettely, mikäli työntekijä on toiminut epäasiallisesti. Palautetta voi antaa myös sähköisesti ja nimettömänä yrityksen nettisivujen kautta.

Miten asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa tai läheisensä kanssa käsitellään asiakkaan kokema epäasiallinen kohtelu, haittatapahtuma tai vaaratilanne?

Asiakkaan ja hänen omaisensa/läheisensä kanssa koettu haittatapahtuma käsitellään viipymättä asianosaisten kesken. Käydään yhdessä esimiesvetoisesti tapahtunut läpi ja mietitään eteneminen jatkoon sekä mahdolliset seuraamukset.

4.2.3 Asiakkaan osallisuus

Asiakkaiden ja omaisten osallistuminen yksikön laadun ja omavalvonnan kehittämiseen

Eri-ikäisten asiakkaiden ja heidän perheidensä ja läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa palvelun sisällön, laadun, asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämistä. Koska laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle ja asiakkaalle, on systemaattisesti eritavoin kerätty palaute tärkeää saada käyttöön yksikön kehittämisessä.

Palautteen kerääminen

Miten asiakkaat ja heidän läheisensä osallistuvat yksikön toiminnan, laadun ja omavalvonnan kehittämiseen? Miten asiakaspalautetta kerätään?

ONNIssa kartoitetaan valtakunnallisella asiakastytyväisyyskyselyllä kotiin tuotettavien palveluiden toimivuutta ja laadukkuutta eri vastaajaryhmissä. Kysely lähetetään sähköisenä kunnille, palvelunsaajalla ja työntekijöille. Kysely toteutetaan kerran vuodessa.

Asiakaspalautetta voi antaa suullisesti ja kirjallisesti, omalla nimellä tai nimettömästi (sähköisen palautelomakkeen kautta). Tulleet asiakaspalautteet kirjataan laatujärjestelmään, josta ne menevät toiminnan vastaavan henkilön käsittelyyn. Vastaava tiimiesihenkilö selvittää ja ratkaisee palautteet, joiden käsittelystä menee tieto palvelupäällikölle. Asiakaspalautteet ja toimenpiteet käydään läpi kuukausittain henkilöstöpalaverissa.

Palautteen käsittely ja käyttö toiminnan kehittämisessä

Miten asiakaspalautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä?

Asiakaspalautetta hyödynnetään monella tavoin. Asiakaspalautteen myötä pyritään vaikuttamaan positiivisesti asiakkaan kokemaan palvelun laatuun, sekä loppuasiakkaan että tilaaja-asiakkaan näkökulmasta katsottuna. Pitkällä aikavälillä kerätyt palautteet vaikuttavat toiminnan kehittämiseen muuttamalla käytäntöjä ja parantamaan laatua tavoitteena tuottaa kokonaisvaltaisesti laadukkaampaa palvelua. ONNIlla teemme tarvittaessa nopeitakin reagoiteja toimintatapoihin palautteiden pohjalta. Asiakastytyväisyyskyselyiden pohjalta kehitetään ONNI hoivan toimintaa muuttamalla käytäntöjä ja parantamalla laatua.

4.2.4 Asiakkaan oikeusturva

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Tosiasialliseen hoitoon ja palveluun liittyvät päätökset tehdään ja toteutetaan asiakkaan ollessa palvelujen piirissä. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

a) Muistutuksen vastaanottaja

Sosiaalipalveluita koskeissa ristiriitatilanteissa tai epäselvissä tapauksissa muistutuksen vastaanottajana toimii tiimiesihenkilö ja palvelupäällikkö. Tarvittaessa kunnan sosiaaliasiamies ohjaa ja neuvoo ristiriitatilanteiden ratkaisussa.

Palvelun perustuessa ostosopimukseen tehdään muistutus järjestämisvastuussa olevalle viranomaiselle. Siun sotessa muistutuksen voi tehdä esim. "Miunpalvelut.fi" sähköisen järjestelmän kautta. Tai paperilomakkeella,

joka löytyy Siun soten nettisivuilta. Lomakkeen voi saada myös sosiaali- ja potilasasiamiehiltä kotiin postitettuna.

Lomake lähetetään Siun soten kirjaamoon:

Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä
Kirjaamo
Tikkamäentie 16
80210 Joensuu

b) Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamista palveluista

Sosiaalihuollon asiakaslaki ja terveydenhuollon potilaslaki edellyttävät, että jokaisella kunnalla on oltava sosiaaliasiamies ja jokaisella terveydenhuollon toimintayksiköllä on oltava potilasasiamies. Asiamies voi olla usean kunnan tai toimintayksikön yhteinen.

Varhaiskasvatukseen liittyvät asiat kuuluvat myös sosiaaliasiamiehen tehtäviin (Varhaiskasvatustalvi 13.7.2018 / 540).

Sosiaali- ja potilasasiamiehen tehtävänä on mm. Neuvoa asiakas-, potilas- ja varhaiskasvatustalvin soveltamiseen liittyvissä asioissa, Avustaa tarvittaessa palvelunkäyttäjää mm. muistutuksen ja potilasvahinkoilmoituksen tekemisessä, Neuvoa palvelunkäyttäjää eri oikeuksien vireillepanossa, Tiedottaa palvelunkäyttäjien oikeuksista, Toimia muutenkin palvelunkäyttäjien oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi, Seurata palvelunkäyttäjien oikeuksien ja aseman kehitystä ja antaa siitä vuosittain selvitys kunnanhallitukselle, Toimia tarvittaessa sovittelijana viranomaisen ja palvelunkäyttäjän välillä.

Sosiaali- ja potilasasiamiesten palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Sosiaaliasiamiehet, Siun sote-kuntayhtymä
Puh. 013 330 8268
Puh. 013 330 8265
Ma-pe klo 9–11.30

Käyntiosoite:
Torikatu 18 A, 3. krs
80100 Joensuu

Viestejä voi lähettää tietoturvasestisti Suomi.fi-viestit -palvelun kautta.

c) Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saaduista palveluista

Kuluttajaneuvonnan verkkopalvelusta (www.kuluttajaneuvonta.fi) saat ohjeita ja apua kuluttamiseen liittyvissä asioissa, joissa osapuolina ovat kuluttaja ja yritys.

d) Miten yksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä?

Muistutukset käsitellään ensin sisäisesti ja poikkeaman käsittelystä vastaa tiimiesihenkilö. Laatupoikkeaman ollessa merkittävä, ilmoittaa tiimiesihenkilö poikkeamasta myös omalle esimiehelleen ja tarvittaessa edelleen liike-toimintajohdolle.

e) Tavoiteaika muistutusten käsittelylle

Muistutusten käsittely aloitetaan välittömästi ja se toteutuu viimeistään kahden viikon sisällä.

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA (4.3)

4.3.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

a) Asiakkaiden fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen

Asiakkaiden toimintakykyä ylläpidetään ja edistetään osana jokapäiväistä toimintaa. Työntekijät tekevät päivittäisiä toimia yhdessä asiakkaan kanssa asiakkaan toimintakyvyn mahdollistavissa rajoissa. Jokainen asiakas

<p>osallistuu omien kykyjensä ja taitojensa mukaan. Työntekijät tekevät kuntouttavan työtteen periaatteen mukaisesti sellaiset toiminnot, joihin asiakas ei itse pysty. Erityisesti huomiota kiinnitetään asiakkaiden ulkoilun tukemiseen. Asiakkaan fyysisistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia seurataan käyntien yhteydessä.</p>
<p>b) Lasten ja nuorten liikunta- ja harrastustoiminnan toteutuminen</p> <p>-</p>
<p>Asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmiin kirjataan tavoitteita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan.</p> <p>Miten asiakkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutusta seurataan?</p> <p>Asiakkaan toimintakyvyn ja hyvinvoinnin seuranta tehdään jokaisen käynnin yhteydessä. Asiakkaan tarpeet, toiveet ja tavoitteet käydään läpi säännöllisesti. Toimintaa seurataan yrityksessä sisältäpäin, ulkoinen valvonta tapahtuu valvojan viranomaisen toimesta.</p>
<p>4.3.2 Ravitseminen</p> <p>Miten yksikön omavalvonnassa seurataan asiakkaiden riittävää ravinnon ja nesteen saantia sekä ravitsemuksen tasoa?</p> <p>Kotona asuvat asiakkaan ruokailevat oman päiväryhtymänsä mukaisesti. Ravitsemuksen toteuttamiseen osallistuu tarvittaessa yhteistyötahoja: kotihoito tai asiakkaan omaiset. Kotihoidon työntekijät seuraavat asiakkaiden ravitsemustilaa, ja ohjaavat asiakkaan tottumuksia terveellisempään suuntaan, asiakkaan itsemääräämisoikeuden huomioiden. Asiakkaan ravitsemusta seurataan yksilöllisesti, hoito- ja palvelusuunnitelmaa noudattaen. Työntekijät auttavat asiakasta tarvittaessa ruoan valmistuksessa, seuraavat asiakkaiden ravitsemustilaa, ja ohjaavat tarvittaessa tottumuksia terveellisempään suuntaan asiakkaan itsemääräämisoikeus huomioiden.</p>
<p>4.3.3 Hygieniakäytännöt</p> <p>Yksikön hygieniatasolle asetetut laadulliset tavoitteet ja sen toteutumiseksi laaditut toimintaohjeet sekä asiakkaiden yksilölliset hoito- ja palvelusuunnitelmat asettavat omavalvonnan tavoitteet, joihin kuuluvat asiakkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen lisäksi infektioiden ja muiden tarttuvien sairauksien leviämisen estäminen.</p> <p>Miten yksikössä seurataan yleistä hygieniatasoa ja miten varmistetaan, että asiakkaiden tarpeita vastaavat hygieniakäytännöt toteutuvat laadittujen ohjeiden ja asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmien mukaisesti?</p> <p>Kaikille työntekijöille perehdytetään hyvän käsihygienian perusteet. Työohjeissa korostetaan käsihygienian merkitystä. Tarvittaessa työntekijät saavat asiakaskohtaista perehdytystä aseptiikkaan. Sisäisessä koulutuksessa kerrotaan perushoitoon liittyvästä hygieniasta.</p>
<p>4.3.4 Terveysten- ja sairaanhoito</p> <p>Palvelujen yhdenmukaisen toteutumisen varmistamiseksi on yksikölle laadittava toimintaohjeet asiakkaiden suun terveydenhoidon sekä kiireettömän ja kiireellisen sairaanhoidon järjestämisestä. Toimintayksiköllä on oltava ohje myös äkillisen kuolemantapauksen varalta.</p>
<p>a) Miten yksikössä varmistetaan asiakkaiden hammashoitoa, kiireetöntä sairaanhoitoa, kiireellistä sairaanhoitoa ja äkillistä kuolemantapausta koskevien ohjeiden noudattaminen?</p> <p>Pääsääntöisesti kotihoidon asiakkaat ovat julkisen sosiaali- ja terveydenhoidon piirissä kuten muutkin kotona asuvat henkilöt ja saavat tätä kautta ko. palvelut, joiden käytöstä itsemääräämisoikeuden perusteella päättävät. Työntekijät auttavat tarvittaessa asiakasta ajanvarauksessa perusterveydenhuollon käynneille ja toimivat avustajina käynneillä.</p>
<p>b) Miten pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä edistetään ja seurataan?</p>

Palvelunsaajan terveyden- ja hyvinvoinnin tilaa seurataan jokaisen käynnin yhteydessä. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään mm. kotihoidon kanssa.

c) Kuka yksikössä vastaa asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta?

Palvelunsaajat ovat perusterveydenhuollon asiakkaita samoin perustein kuin muut kotona asuvat henkilöt. Työntekijät auttavat tarvittaessa ajanvarauksessa perusterveydenhuoltoon sekä hammashoittoon ja toimii lisäksi avustajina käynneillä.

Palvelunsaajien päivittäisestä hoidosta vastaavat koulutetut sairaanhoitajat ja lähihoitajat. Lähihoitajat ja sairaanhoitajat toteuttavat kotihoidon käyntejä. Tarvittaessa avustaviin tehtäviin kuten saattajaksi voidaan käyttää hoitoapulaista. Tilaaja-asiakkaan, ostopalveluasiakkaiden osalta kotihoito ottaa yhteyttä asiakkaan omaan terveyskeskukseen, jossa hoitaja konsultoi lääkärinä. Kiireellisissä asioissa lääkärinä voidaan myös konsultoida puhelimitse. Konsultaatiot hoitavat lähi- ja sairaanhoitajat.

Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien 65-vuotta täyttäneiden asiakkaiden lääkäripalveluista vastaa kunnallisen terveyskeskuksen lääkäri. Ajanvaraukset tapahtuvat Siun Soten sairaanhoitajan tekemän arvioinnin perusteella. Akuuttitilanteissa asiakas toimitetaan ensiapuun, jossa ensiavun lääkäri tekee ratkaisun mahdollisesta jatkohoidosta terveyskeskuksessa tai sairaalassa. Tarvittaessa palvelunsaajan kotiin tilataan ambulanssi.

Äkillisissä kuolemantapauksissa työntekijä soittaa hätänumeroon, ja toimii sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

4.3.5 Lääkehoito

Turvallinen lääkehoito perustuu säännöllisesti seurattavaan ja päivitettävään lääkehoitosuunnitelmaan. STM:n Turvallinen lääkehoito - oppaassa linjataan muun muassa lääkehoidon toteuttamiseen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka jokaisen lääkehoitoa toteuttavan yksikön on täytettävä. Oppaan ohjeet koskevat sekä yksityisiä että julkisia lääkehoitoa toteuttavia palveluntarjoajia. Yksikölle on oppaan mukaan nimettävä lääkehoidon vastuuhenkilö.

a) Miten toimintayksikön lääkehoitosuunnitelmaa seurataan ja päivitetään?

Läkehoidon suunnitelman mukaisesta toteutumisesta vastaa tiimiesihenkilö yhdessä sairaanhoitajan kanssa. Asiakkaan läkehoidon kokonaisuudesta: lääkkeiden määräämisestä ja läkehoidon tarpeen arvioinnista, asiakkaan terveydentilan, sairauksien, aiemman lääkityksen ja allergioiden huomioiden vastaa SiunSoten lääkäri.

Läkehoidossa tapahtuvat poikkeamat kirjataan laatujärjestelmä Falcony:n.

Läkehoidon osalta noudatetaan yrityksen lääkehoitosuunnitelmaa, ota päivitetään vähintään kerran vuodessa tai aina tarpeen mukaan. Yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma päivitetään kerran vuodessa sekä tarpeen mukaan myös useammin. Yksikkökohtaisen lääkehoitosuunnitelman päivityksestä vastaa kotihoidon sairaanhoidosta vastaava esimies, ja sen tarkistaa sekä allekirjoittaa ONNI hoivan vastuulääkäri Riika Merivirta.

b) Kuka yksikössä vastaa läkehoidosta?

Yksikön läkehoidosta vastaavat sairaanhoitaja Elina Naumanen sekä tiimiesihenkilö sairaanhoitaja Niina Palviainen

4.3.6 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Miten yhteistyö ja tiedonkulku asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien kanssa toteutetaan?

Palvelunsaajan suostumuksesta kotiin tuotettavien palveluiden työntekijät voivat tehdä yhteistyötä muiden kyseisen palvelunsaajaan palveluun liittyvän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien kanssa. Yhteistyö ja tiedonkulku toteutetaan kirjallisesti tai puhelimitse.

Alihankintana tuotetut palvelut (määräyksen kohta 4.1.1.)

Miten varmistetaan, että alihankintana tuotetut palvelut vastaavat niille asetettuja sisältö-, laatu- ja asiakasturvallisuusvaatimuksia?

ONNI kotihoito Joensuussa ei käytä alihankkijoita tämän omavalvontasuunnitelman mukaisiin palveluihin.

7 ASIAKASTURVALLISUUS (4.4)

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Miten yksikkö kehittää valmiuksiaan asiakasturvallisuuden parantamiseksi ja miten yhteistyötä tehdään muiden asiakasturvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa?

Kartoituskäynnin yhteydessä selvitetään kohteessa noudatettavat käytännöt mm. jätteiden lajittelun, hätäpoistumistiet, alkusammutusvälineet, ensiaputarvikkeet, mahdollinen pelastussuunnitelma, apuvälineiden käyttö ja hoitotarvikkeiden sijainti (mm. hygieniaan liittyvät tarvikkeet). Palvelunsaaja on työnjohdollisessa asemassa työntekijään nähden ja vastuussa em. asioiden perehdyttämisestä.

Työntekijällä on velvollisuus kertoa esimiehelleen, mikäli havaitsee asiakasturvallisuudessa epäkohtia, esimerkiksi asiakkaan voinnin muuttuessa. Edellä mainituissa tapauksissa yksikön tiimiesihenkilö on yhteydessä tarvittavaan viranomaistahoon. Työntekijällä on myös velvollisuus soittaa 112, jos havaitsee akuutin paloturvallisuusriskin asiakaskodissa.

4.4.1 Henkilöstö

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon toimintaan sovellettava lainsäädäntö, kuten esimerkiksi yksityisessä päivähoivossa varhaiskasvatuslaki ja päivähoitolaki ja lastensuojeluyksiköissä lastensuojelulaki sekä sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettu laki, joka tuli voimaan 1.3.2016. Jos toiminta on luvanvaraista, otetaan huomioon myös luvassa määritelty henkilöstömitoitus ja rakenne. Tarvittava henkilöstömäärä riippuu asiakkaiden avun tarpeesta, määrästä ja toimintaympäristöstä. Sosiaalipalveluja tuottavissa yksiköissä huomioidaan erityisesti henkilöstön riittävä sosiaalihuollon ammatillinen osaaminen.

Omavalvontasuunnitelmasta pitää käydä ilmi, paljonko yksikössä toimii hoito- ja hoivahenkilöstöä, henkilöstön rakenne (eli koulutus ja työtehtävät) sekä minkälaisia periaatteista on sovittu liittyen sijaisten/varahenkilöstön käyttöön. Julkisesti esillä pidettävään suunnitelmaan ei kirjata työntekijöiden nimiä vaan henkilöstön ammattinimike, työtehtävät, henkilöstömitoitus ja henkilöstön sijoittuminen eri työvuoroihin. Suunnitelmaan kuuluu kirjata myös tieto siitä, miten henkilöstövoimavarojen riittävyys varmistetaan.

a) Mikä on yksikön hoito- ja hoivahenkilöstön määrä ja rakenne?

Pohjois-Karjalan alueella työskentelee Tiimiesihenkilön lisäksi 1 sairaanhoitaja, 12 lähihoitajaa

b) Mitkä ovat yksikön sijaisten käytön periaatteet?

ONNI kotihoito tarjoaa osa-aikaisille työntekijöilleen lisätöitä ja sijaisuuksia. Tarvittaessa myös tiimiesihenkilö voi toimia palvelunsaajan vakituisen avustajan sijaisena. Jokaisen uuteen kohteeseen menevälle sijaiselle annetaan kohdekohtainen perehdytys ennen työn aloittamista. Kullakin alueella pyritään myös siihen, että alueella on koko ajan riittävä määrä työntekijöitä, myös lyhytaikaisia sijaisia.

c) Miten henkilöstövoimavarojen riittävyys varmistetaan?

ONNI kotihoito rekrytoi tarpeen mukaan uusia työntekijöitä. Kotiin tuotettavissa palveluissa työskentelee myös osa-aikaisia työntekijöitä, joille tarjotaan lisätöitä. Rekrytoimme jatkuvasti alan osaajia palvelun saajan tarpeiden mukaan. Vuosiloma-aikoina varaudutaan aloittamaan kesärekrytoinnit helmi-maaliskuussa ja varautumaan näin kesän loma-aikaan.

Henkilöstön rekrytointin periaatteet

Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlaainsäädäntö ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet. Erityisesti palkattaessa asiakkaiden kodeissa ja lasten kanssa työskenteleviä työntekijöitä otetaan huomioon erityisesti henkilöiden soveltuvuus ja luotettavuus. Tämän lisäksi yksiköllä voi olla omia henkilöstön rakenteeseen ja osaamiseen liittyviä rekrytointiperiaatteita, joista avoin tiedottaminen on tärkeää niin työn hakijoille kuin työyhteisön työntekijöille.

a) Mitkä ovat yksikön henkilökunnan rekrytointia koskevat periaatteet?

Työntekijöiden rekrytointi aloitetaan välittömästi kunnalta saatujen asiakastietojen perusteella. Rekrytointikanavana käytetään ensisijaisesti omaa työntekijäpoolia sekä toissijaisesti julkisia ilmoituksia. Työntekijän rooli ja työntavoitteet sekä -sisällöt kuvataan realistisesti. Rekrytointin tavoitteena on löytää yhteisiin tavoitteisiin sitoutunut sopiva ja pätevä työntekijä.

b) Miten rekrytoinnissa otetaan huomioon erityisesti asiakkaiden kodeissa ja lasten kanssa työskentelevien soveltuvuus ja luotettavuus?

Työntekijöiden, myös sijaisten, henkilötiedot ja luotettavuus selvitetään ennen työehtosopimuksen allekirjoitusta. Työhön valittavien työnhakijoiden henkilöluottotiedot tarkistetaan tarvittaessa. Mikäli palvelunsaaja on alaikäinen, tarkistetaan työnhakijalta lisäksi rikosrekisteriote.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdytys asiakastyöhön ja omavalvonnan toteuttamiseen

ONNI kotihoidon perehdyttämissuunnitelman mukaan uusi työntekijä perehdytetään ONNI kotihoidon toimintatapoihin sekä kotihoidon tehtäviin, sen erityispiirteet huomioiden. Perehdyttämisen perustana toimii ONNI kotihoidon palvelukäsikirja, jossa on kaikki keskeiset tiedot ja ohjeet yrityksestä sekä ONNI työskentelystä. Uusi työntekijä perehdytään ONNI Akatemian materiaaleihin ja suorittaa akatemiassa määritellyt perehdytyskurssit.

Toimintayksikön hoito- ja hoivahenkilöstö perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita. Johtamisen ja koulutuksen merkitys korostuu, kun työyhteisö omaksuu uudenlaista toimintakulttuuria ja suhtautumista asiakkaisiin ja työhön mm. itsemääräämisoikeuden tukemisessa tai omavalvonnassa. Sosiaalihuollon ammattihenkilölaissa säädetään työntekijöiden velvollisuudesta ylläpitää ammatillista osaamistaan ja työnantajien velvollisuudesta mahdollistaa työntekijöiden täydennyskouluttautuminen. Esimiehen vastuulla on varmistaa perehdytyksen riittävyys.

Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) säädetään työntekijän velvollisuudesta (48–49 §) tehdä ilmoitus havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta, joka liittyy asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamiseen. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamisesta on laadittava toimintayksikölle ohjeet, jotka ovat osa omavalvontasuunnitelmaa. Laissa korostetaan, ettei ilmoituksen tehneeseen henkilöön saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Ilmoituksen vastaanottaneen tulee käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja ellei niin tehdä, ilmoituksen tekijän on ilmoitettava asiasta aluehallintovirastolle. Yksikön omavalvonnassa on määriteltävä, miten riskinhallinnan prosessissa epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, se otetaan välittömästi siellä työn alle. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

a) Miten yksikössä huolehditaan työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdytyksestä asiakastyöhön ja omavalvonnan toteuttamiseen.

ONNI perehdyttämissuunnitelman mukaan tiimiesihenkilöt perehdyttävät uudet työntekijät työsuhteen alkaessa sekä tiimiesihenkilön nimeämä toinen työntekijä. Perehdytyksessä läpikäydään mm. ONNIn toimintatavat ym. Perehdytyksessä ohjaamme työntekijöitä myös työssä esiintyvien riskien tunnistamiseen ja käsittelyyn.

Yllä mainitun yleisperehdytyksen jälkeen uudet työntekijät perehdytetään ja koulutetaan palvelunsaajan luona nk. asiakaskohtaisella perehdytyksellä mm. tarvittavien apuvälineiden käyttöön. Lisäksi palvelunsaaja perehdyttää työntekijän työskentelemään hänen luonaan hänen toiveidensa mukaisesti. ONNI on laatinut työntekijöilleen nk. ONNI palvelukäsikirjat, jossa on selkeästi kuvattu tehtävien kuvaukset sekä työturvallisuutta.

b) Miten henkilökunnan velvollisuus tehdä ilmoitus asiakkaan palveluun liittyvistä epäkohdista tai niiden uhista on järjestetty ja miten epäkohtailmoitukset käsitellään sekä tiedot siitä, miten korjaavat toimenpiteet toteutetaan yksikön omavalvonnassa (katso riskinhallinta).

Henkilökunnalla on aina velvollisuus tehdä ilmoitus kaikista epäkohdista, joilla saattaa olla vaikutusta asiakkaalle, henkilöstölle tai kolmannelle osapuolelle. Kaikissa näissä tapauksissa toimitaan laatujärjestelmän mukaisesti, kuten aikaisemmin on kuvattu riskienhallinnan osiossa.

c) Miten henkilökunnan täydennyskoulutus järjestetään?

Täydennyskoulutusta järjestetään mm. kuukausipalaverien yhteydessä, joita pidetään vähintään kerran kuukaudessa. Kuukausipalaverit ovat avoimia kaikille työntekijöille. Tapaamiset voivat olla yleisiä ja käsitellä esim. ergonomiaa tai henkisen kuormittumisen ehkäisemistä. Henkilökunnan perehdytystä on saatavilla myös ONNI akatemiasta, joka löytyy organisaation verkosta.

4.4.2 Toimitilat

Omavalvontasuunnitelmaan laaditaan kuvaus toiminnassa käytettävistä tiloista ja niiden käytön periaatteista. Suunnitelmassa kuvataan muun muassa asiakkaiden sijoittamiseen liittyvät käytännöt: esimerkiksi miten asiakkaat sijoitetaan huoneisiin tai miten varmistetaan heidän yksityisyyden suojan toteutuminen. Suunnitelmasta käy myös ilmi, miten asukkaiden omaisten vierailut tai mahdolliset yöpymiset voidaan järjestää.

Muita kysymyksiä suunnittelun tueksi:

- Mitä yhteisiä/julkisia tiloja yksikössä on ja ketkä niitä käyttävät?
- Miten asukas (lapsi/nuori/ iäkäs) voi vaikuttaa oman huoneensa/asuntonsa sisustukseen
- Käytetäänkö asukkaan henkilökohtaisia tiloja muuhun tarkoitukseen, jos asukas on pitkään poissa.

Tilojen käytön periaatteet

Kotiin tuotettavien palveluiden työntekijät työskentelevät pääsääntöisesti palvelun saajan kodissa. Palvelun saajan koti voi olla myös palvelutalossa.

Miten yksikön siivous ja pyykkihuolto on järjestetty?

Siivous- ja pyykkihuolto määräytyvät työkohteen mukaan ja suoritetaan asiakkaan välineillä asiakkaan kotona, jossa palvelu toteutetaan.

4.4.3 Teknologiset ratkaisut

Miten asiakkaiden henkilökohtaisessa käytössä olevien turva- ja kutsulaitteiden toimivuus ja hälytyksiin vastaaminen varmistetaan?

ONNI kotihoidossa ei ole omia turva- tai valvontalaitteita. Palvelunsaajan henkilökohtaisessa käytössä voi olla esimerkiksi turvapuhelin, jonka toimivuus ja hälytyksiin vastaaminen testataan tarvittaessa asiakkaan kanssa kuukausittain.

Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot?

Kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaa niiden toimittaja.

4.4.4 Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Miten varmistetaan asiakkaiden tarvitsemien apuvälineiden ja terveydenhuollon laitteiden hankinnan, käytön ohjauksen ja huollon asianmukainen toteutuminen?

Apuvälinetarpeen kartoittaminen on viranhaltijan vastuulla. Työntekijät ilmoittavat havaitsemistaan apuvälinetarpeistaan tiimiesihenkilölle, joka on yhteydessä viranhaltijaan.

Miten varmistetaan, että terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista tehdään asianmukaiset vaaratilanneilmoitukset?

Henkilökunnalla on aina velvollisuus tehdä poikkeama kaikista epäkohdista, joilla saattaa olla vaikutusta asiakkaalle, henkilöstölle tai kolmannelle osapuolelle. Kaikissa näissä tapauksissa toimitaan laatujärjestelmän mukaisesti, kuten aikaisemmin on kuvattu riskienhallinnan osiossa.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot:

Tiimiesihenkilö, Niina Palviainen, niina.palviainen.[onnion.fi](mailto:niina.palviainen@onnion.fi) p.+358401361687

8 ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY (4.5)

a) Miten varmistetaan, että toimintayksikössä noudatetaan tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvä lainsäädäntöä sekä yksikölle laadittuja asiakas- ja potilastietojen kirjaamiseen liittyviä ohjeita ja viranomaismääräyksiä?

Jokaisen ONNI kotihoidon työntekijän velvollisuus on toimia tietosuojasta ja henkilötietojen käsittelystä annettujen säädösten ja lakien mukaan. Siltä osin, kun työntekijän työhön kuuluu asiakaskirjaamista, tulee hänen noudattaa ko. kirjaamiseen liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Esihenkilön vastuulla on varmistaa, että hänen henkilöstönsä tuntee tietosuojan, henkilötietojen käsittelyyn ja asiakaskirjaamiseen liittyvät ohjeet ja säädökset. Asiakastyössä tilastoidaan tehdyt työtunnit sähköiseen asiakastietojärjestelmään. Palvelukuvaukset säilytetään toiminnanohjausjärjestelmässä.

b) Miten huolehditaan henkilöstön ja harjoittelijoiden henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan liittyvästä perehdytyksestä ja täydennyskoulutuksesta?

Palvelupäällikön ja tiimiesihenkilön tehtävänä on huolehtia, että asiakas- ja potilastietojen käsittely toteutuu henkilötietolain ja hyvän tietojenkäsittelytavan mukaisesti. Kaikki työntekijät allekirjoittavat vaitiolosopimuksen. Jokainen uusi työntekijä suorittaa perehdytysvaiheessa ONNI Akatemia GDPR-kurssin.

c) Missä yksikkönne rekisteriseloste tai tietosuojaseloste on julkisesti nähtävissä? Jos yksikölle on laadittu vain rekisteriseloste, miten asiakasta informoidaan tietojen käsittelyyn liittyvistä kysymyksistä?

Rekisteriseloste on julkisesti nähtävillä kussakin ONNI alueyksikön toimistossa. ONNI kotihoidossa noudatetaan kuntien ohjetta tietosuojasta ja henkilötietojen käsittelystä.

d) Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot

Onni Hoiva konsernin tietosuojavastaavana toimii:
It-Päällikkö, Joni Kaija
joni.kaija@medgroup.fi
p. +35850 3726336

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Asiakkailta, henkilökunnalta ja riskinhallinnan kautta saadut kehittämistarpeet ja aikataulu korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskinhallinnan prosessissa käsitellään kaikki epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuudesta riippuen suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

Laadun ja asiakasturvallisuuden kehittäminen on osa Onni Hoivan ISO 9001- mukaista laatujärjestelmää, jossa jokainen kehitystarve kirjataan, seurataan ja laaditaan tarvittaessa korjaavat toimenpiteet tai muutokset laatujärjestelmän mukaiseen toimintaan.

Yksikkökohtaisena kehittämissuunnitelmana vuodelle 2023 on parantaa jo olemassa olevaa perehdyttämistä/perehdytysprosessia sekä vastaamaan henkilöstötyytyväisyyskyselystä nousseita kehittämistarpeita.

9 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA (5)

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys

Joensuu 24.10.2023

Allekirjoitus

Riikka Tahvanainen

Palvelupäällikkö